การประชุมวิชาการวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี มทร.พระนคร ครั้งที่ 4 Proceedings of the 4th RMUTP Conference on Engineering and Technology

สมบัติของสัญญาณรบกวนเนื่องจากพาหะในโครงสร้างเชิงราบMSM

Noise properties due to carrier generation in planar MSM structures

่ สัญญา คูณขาว ' อภิชฏา ทองรักษ์ และ ²ปรากฤต เหลี่ยงประดิษฐ์

่ สาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์และ โทรคมนาคม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทค โน โลยีราชมงคลพระนคร 1381 ถนนประชาราษฎร์ 1 แขวงวงศ์สว่าง เขตบางชื่อ กรุงเทพมหานคร E-mail: sanya.k@rmutp.ac.th ²สาขาวิศวกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ประยุกต์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม 2410/2 ถ.พหลโยชิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทรศัพท์: 02-579-1111 E-mail: pakit.li@spu.ac.th

บทคัดย่อ

ในการวิจัขนี้เป็นการศึกษาหลักการโครงสร้างตัวตรวจจับทาง แสงแบบแนวราบ ที่ได้มีการนำฟังก์ชันแบบใหม่ด้วยการควบคุมแรงคัน ที่จ่ายให้ กับ โครงสร้าง โลหะ-สารกิ่งตัวนำ-โลหะ ที่ โครงสร้างนี้ ประกอบด้วยส่วนของบริเวณส่วนบริเวณปลอดพาหะ และไม่ปลอด พาหะที่ภายใต้แรงคันไบอัส ในการวัดทดสอบของตัวตรวจจับทางแสงที่ เป็นแบบโครงสร้างแนวตั้งนั้นความหนาแน่นกระแสสัญญาณรบกวนนั้น ไม่เพียงขึ้นกับระดับความเข้มของแสงแต่ยังขึ้นกับแรงคันไบอัส อีกทั้ง ขนาดของสเปกตรัมสัญญารรบกวนแบบวซ็อตนั้นจะไม่ขึ้นกับความถี่ หรือจะเรียกว่าสัญญาณรบกวนแบบขาวซึ่งขึ้นกับกระแสเลลี่ยของตัวอุ กรณ์ ในที่นี้การวัดทดสอบตัวตรวจจับทางแสงที่เป็นโกรงสร้างเชิงราบ ได้ถูกนำมาศึกษาถึงสัญญาณรบกวนแบบช์อตเป็นผลเนื่องจากกระแสที่ ถูกกระคุ้นโดยที่ช่วงความถี่แบบต่ำ 10-200 กิโลเฮิตซ์พบว่าสัญญาณ รบกวนนี้ไม่ขึ้นกับความถี่

กำสำคัญ: โลหะ-สารกึ่งตัวนำ-โลหะ, ตัวตรวจจับทางแสง, สัญญาณรบกวนแบบช็อต

Abstract

In this research is devoted to describing the principle of planar MSM optical sensor structure. That is, in order to add new function of bias-controllability into an MSM structure, the structure with depleted and undepleted region even under a bias is proposed. The measurements revealed that the current noise spectral density depends not only on the illumination intensity levels as ordinal (not planar but vertical) photodetectors but also on bias voltages. The spectrum of shot noise is in general frequency independent or white and is proportional to the average current of the devices. Low-frequency (10-200) kHz shot noise due to photoinduced current where the noise is frequency-independent was measured and discussed of planar MSM optical sensor structures proposed in this study.

Keywords: MSM, Photodetector, shot noise,

1. บทนำ

อุปกรณ์การสื่อสารทางแสง เป็นอุปกรณ์ดัวตรวจจับที่เป็น แบบสองขั้วที่เป็นสิ่งประดิษฐ์สารกึ่งตัวนำที่มีรอยต่อเป็นแบบช็อตคีย์ที่มี ความ ไวสูงและการตอบสนองความถี่สูง โดยเป็น โฟโตได โอด ที่ ประกอบด้วยส่วนของบริเวณปลอดพาหาและบริเวณส่วนของเนื้อสารกึ่ง ดัวนำ ดังนั้นที่ภายใต้แรงดัน ใบอัสหรือภายใต้สนาม ไฟฟ้าก็จะส่งผลต่อ ประจุพาหะของคู่อิเล็กตรอน-โฮล สัญญาณรบกวนเป็นปัญหาที่สำคัญ มากในระบบการสื่อสารทางแสง ทั้งนี้สัญญาณรบกวนที่ปรากฏขึ้นใน อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ทางแสงนี้ประกอบด้วยสัญญาณรบกวน แบบ I/f noise หรือ Flicker noise เนื่องจากกระแสที่ไหลผ่านตัวอุปกรณ์ ที่ขึ้นกับความถี่ย่านความถี่ต่ำ และ สัญญาณรบกวนแบบขาว White noise ที่เกินจากกระแสแสงที่ไม่ขึ้นกับความถี่ รวมทั้งสัญญาณรบกวนจาก ความร้อน Thermal noise หรือ Jhonson noise [1-3] เนื่องจากความร้อน ในการกระดุ้นประจุพาหะที่เกลื่อนที่แบบเชิงสุ่ม ดังแสดงในรูปที่ 1

รูปที่ 1 ขนาดของสัญญารรบกวน Flicker noise White noise และ Thermal noise.

ในการนำเสนองานวิจัขครั้งนี้จะทำการศึกษาตัวตรวจจับทาง แสงแบบเชิงราบของ Mo/n-Si/Mo ของสัญญาณรบกวนแบบชื่อตที่ย่าน กวามถี่ต่ำ 10-200kHz ด้วยข้อจำกัดของเวลาการเคลื่อนที่ของพาหะใน สารกึ่งตัวนำในบริเวณที่ถูกแสงตกกระทบบ[1-2] ในส่วนที่เป็นเนื้อสาร กึ่งตัวนำกว้างมากที่ประกอบด้วยส่วนของบริเวณปลอดพาหะ และส่วน ของเนื้อสารกิ่งตัวนำ

การประชุมวิชาการวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี มทร.พระนคร ครั้งที่ 4 Proceedings of the 4th RMUTP Conference on Engineering and Technology

2. ขั้นตอนการทดลอง

2.1 การเตรียมตัวอย่างการทดลอง

สิ่งประดิษฐ์ตัวตรวจจับทางแสที่ถูกนำมาใช้ในการทดสอบ สร้างขึ้นด้วยกระบวนการระบบสุญญากาศด้วยไอระเหยของโลหะ โมลิบดีนัม เคลือบอยู่บนสารกึ่งด้วนำชนิด n- type ที่มีสภาพความ ด้านทาน 10 – 50Ω – cm และใช้กระบวนการเคลือบฟิล์มโลหะและ เทคนิกการลอกฟิล์มน้ำยาไวแสงเพื่อทำการสร้างขั้วโลหะที่เป็น รอยต่อแบบชื่อตคีย์ โดยที่กำแพงศักย์ของชื่อตคีย์มีค่าประมาญ 0.57 eV และ 0.67 eV ความหนาโลหะที่ (1–1.2)×10³ Å ความกว้างระห่าง ขั้วโลหะอยู่ที่ระหว่าง 20 µm ถึง 2000 µm โดยที่มีรูปแบบสี่เหลี่ยมจตุรัส ขนาด 3×3 mm² หรือแบบหวี (interdigitated) ดังแสดงในรูปที่ 2

รูปที่ 2 (a) ภาพถ่ายจุลทัศน์อิเล็กตรอนที่มีขั้วโลหะแบบ 2 ขั้ว (b) แบบ หวี (interdigitated) ที่เป็นแบบ3 เส้น ขนาคความกว้างขั้วไฟฟ้า 100 µm

2.2 การวัดทดสอบด้านกระแสตรง

รูปที่ 3 แสดงภาคตัดขวางของตัวอย่างทคสอบที่ภายใต้แรงคันใบอัสและ การควบคุมความเข้มแสงเพื่อตรวจสอบระคับความเข้มของกระแสงกับ แรงคันใบอัส ระบบการวัคสมบัติของกระแสกับแรงคันภายใต้ความเข้ม แสงและสภาวะทึบแสง ตามรูปที่ 4 ด้วยการใช้แสงที่มีความยาวคลื่น 633 nm จาก He-Ne เลเซอร์ หรือจากหลอดฮาโลเจน โดยที่การควบคุมความ เข้มแสงจะใช้เลนซ์ปรับลำแสงที่ตกกระทบให้ตกเข้าสู่บริเวณระหว่าง ขั้วไฟฟ้าในการทดสอบนี้จะกระทำที่อุณหภูมิห้อง

รูปที่ 3 ภากคัดขวางตัวอย่างทคสอบตัวตรวจจับโครงสร้างเชิงราบ MSM ที่ภายใต้แรงคันไบอัส

รูปที่ 4 แผนผังโครงสร้างระบบการวัคสมบัติกระแส – แรงคัน

2.3 ผลการทดสอบสมบัติกระแสตรง

รูปที่ 5 แสดงระดับของกระแสแสง *I_P* กับแรงดันไบอัสที่ ให้กับตัวอย่างทดสอบมีความกว้างของขั้วไฟฟ้า 20 μm ที่ระดับความเข้ม แสงต่างๆ ระดับของกระแสแสงนี้ได้จากกระแสที่ภายใต้ระดับความเข้ม แสงหักออกจากกระแสทึบแสงตามถำดับ จะพบว่าที่ระดับกระแสแสง เพิ่มสูงขึ้นด้วยแรงดันไบอัสที่ให้ ขณะที่ให้แรงดันไบอัสระหว่าง ขั้วแอโนด และคาโทดพบว่าบริเวณระหว่างขั้วไฟฟ้านี้ที่รอยก่อกับขั้ว กาโทดที่เป็นบริเวณปลอดพาหะที่ขยายออกจะสัมพันธ์กับขนาดของ แรงดันไบอัสที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งกล่าวได้ว่าแรงดันไฟฟ้าทำหน้าที่ควบคุม กระแสแสงให้เพิ่มสูงขึ้น ที่ซึ่งเป็นผลกระทบจากกวามกว้างของบริเวณ ปลอดพาหะที่แผ่ขยายเพิ่มสูงขึ้นไปตามแนวนอนและลึกลงไปในเนื้อ สารกิ่งตัวนำ อีกทั้งปริมาณของกระแสเนื่องจากการแพร่ของประจุพาหะ ส่วนน้อยจากส่วนของเนื้อสารกิ่งตัวนำนั่นคือ โฮล ที่ไหลเข้าสู่บริเวณ ปลอดพาหะ[5-6]

รูปที่ 5 สบบัติของกระแสแสง-แรงคัน ของโครงสร้างช็อตกีย์ไคโอคเชิง ราบ Mo/n-Si/Mo ที่มีความกว้างขั้วไฟฟ้า 20 µm

3. การวัดทดสอบสัญญาณรบกวน

ระบบการวัดสัญญาณรบกวนตามรูปที่ 6 ทดสอบที่ช่วง ความถี่ 10-200 kHz สัญญาณรบกวนนี้เป็นกระแสแสงที่ไหลผ่านภาระ ตัวด้านทาน 2k Ω ต่อเชื่อมแบบนุกรมกับตัวอย่างทดสอบที่ปรากฏในรูป ของแรงดัน ที่นำเข้าสู่อุปกรณ์ขยายแรงดันที่มีสัญญาณรบกวนต่ำทำการ ตรวจวัคด้วย lock-in voltmeter และออสซิลโลสโลป ควบคุมปริมาณของ กระแสแสงให้คงที่จากแหล่งกำเนิดแสง xenon lamp ด้วยฟิลเตอร์แสง ดังรูปที่ 6

รูปที่ 6 ระบบการวัดทดสอบสัญญาโรบกวนที่ย่านความถี่ 10-200 kHz

การประชุมวิชาการวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี มทร.พระนคร ครั้งที่ 4 Proceedings of the 4th RMUTP Conference on Engineering and Technology

3.1 เงื่อนไขสัญญาณรบกวนที่ขึ้นกับกระแสแสง

เป็นการพิจารณาถึงสัญญาณรบกวนแบบชื่อตที่ความถี่ต่ำของ โครงสร้างตัวตรวจจับทางแสงเชิงราบ Mo/n-Si/Mo ในที่นี้ปริมาณของ กระแสจากสิ่งประดิษฐ์สารกึ่งตัวนำแบบสองขั้วไฟฟ้าเป็นกระแสตรง แบบเฉลี่ยที่เรียกว่า shot noise (white noise) ซึ่งไม่ขั้นกับความถี่ ทั้งนี้ ความหนาแน่นของกระแสสัญญาณรบกวน I ดังสมการที่ (1) ที่เป็น ระดับสัญญาณรบกวนสูงสุด

$$S(\omega) = 2qI(A^2 / Hz) \tag{1}$$

อย่างไรก็ตามในอุปกรณ์ที่ถูกนำมาใช้ในจะพบว่าตามสมการที่ (1) นั้นจะ ถูกปรับด้วยก่าอัตราส่วน noise ratio [Г²] หรือเฟกเตอร์สัญญาณรบกวน noise factor ดังสมการที่ (2)

$$S(\omega) = 2qI\Gamma^2(A^2/Hz)$$
⁽²⁾

ในกรณีที่สัญญาณรบกวนนั้นได้รับผลกระทบจากสภาวะเวลา การเคลื่อนที่ของประจุพาหะในเนื้อสารกึ่งตัวนำ transit-time จะพบว่าก่า ของอัตราส่วน noise ratio นั้นเป็นก่าที่อยู่กับความถี่ ดังนั้นก่าอัตราส่วน ของสัญญาณรบกวนที่ทำการวัดกับตัวสิ่งประดิษฐ์สารกึ่งตัวนำที่เป็น แบบสองขั้วไฟฟ้าของตัวตรวจวัดแสงแบบโฟโตไดโอด และโฟโตกอน ดักเตอร์[1-3]ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่สำคัญ ซึ่งก่าความสัมพันธ์ดังกล่าวที่ระดับ F² = 1 นั้นเป็นก่าที่ยอมรับตามทฤษฎี จากผลการทดลองตามรูปที่ 7 แสดงถึ งความสัมพันธ์ของขนาดสัญญาณรบกวนกับกระแสแสงที่ระดับ แรงดันไบอัสต่างๆที่กวามถี่ 10 kHz กับตัวอย่างที่มีกวามกว้างขั้วไฟฟ้า 20 μm จากผลการวัดจะพบว่าเส้นกราฟนั้นเป็นเส้นตรงเพิ่มสูงขึ้นตาม กวามสัมพันธ์กับสมการที่ (1) และ (2) โดยเส้นตรงที่เป็นแส้นประที่ระดับ F² = 1 อีกทั้งยังพบว่าขนาดของสัญญาณรบกวนยังขึ้นอยู่กับแรงดัน ใบอัสและขนาดของกระแสที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างเป็นเชิงเส้นตามถ่าดับ

รูปที่ 7 สัญญาณรบกวนแบบช็อตกับกระแสแสงของโครงสร้างเชิงราบ Mo/n-Si/Mo structure ที่ความถี่ 10kHz ที่ระดับแรงดันไบอัสต่างๆ

รูปที่ 7 เป็นผลของ noise factor ของตัวอย่างทคสอบที่ไม่ ขึ้นกับความถี่ซึ่งเป็นการยืนยันถึงสัญญาณรบกวนของ noise factor: Г² มี ระดับที่ต่ำกว่าระดับ full shot noise ที่เป็นระดับ unity ตามหลักพื้นฐาน ของสัญญาณรบกวนแบบช็อต[1-2]

ในการทดสอบที่ภายใต้ความเข้มแสงด้วยการตอบสนอง สัญญาณทางแสงที่ความถี่ต่ำยืนยันได้ด้วยผลของกระแสแสงสองส่วน องค์ประกอบของกระแสส่วนแรกเกิดจากส่วนที่บริเวณปลอดพาหะ และ ้อีกส่วนเกิดจากประจุพาหะที่เกิดขึ้นในส่วนของเนื้อสารกึ่งตัวนำโดยมี ้ส่วนของประจุพาหะของโฮลที่มีอยู่ในส่วนของ n-type เป็นประจุพาหะที่ เกิดขึ้นจากแสงที่ตกกระทบในเนื้อสารกึ่งตัวนำจะแพร่เข้าสู่ส่วนของ บริเวณปลอดพาหะและรวมเข้ากับกระแสของตัวอุปกรณ์ องค์ประกอบ ของกระแสคังกล่าวที่ได้จากส่วนของเนื้อสารกึ่งตัวนำได้จาก กระบวนการแพร่ คังนั้นกระแสอเนื่องประจุพาหะจำเป็นที่จะต้องใช้เวลา เข้าสู่ส่วนของบริเวณปลอดพาหะมากกว่าประจุที่เกิดจากบริเวณปลอด พาหะ ยิ่งไปกว่านั้นเวลาที่ประจใช้ในการแพร่จะมีจำกัดอันเนื่องจากเวลา ในการเคลื่อนที่ หรือระยะทางในการแพร่ของประจุพาหะกระบวนการ ดังกล่าวจะมีการลดต่ำลงในผลกระทบของความสัมพันธ์แบบ autocorrelation ในที่นี้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ autocorrelation อัน เนื่องจากพาหะเดี่ยว c(s), (s : correlation time) จะมีค่าลดต่ำลงตาม ฟังก์ชั่นของการเพิ่มขึ้นในเวลาที่สัมพันธ์ซึ่งกันและกัน correlation time, s [3] ในที่นี้ตามทฤษฎีของ Wiener-Khintchine กำหนดให้ความหนาแน่น งนาคกระแสสัญญาณรบกวนจะขึ้นกับกวามถี่ *ร(*@) ที่กวามถี่เชิงมุม @ ดังแสดงตามสมการ (3)

$$S(\omega) = 4\int \langle i^2(t) \rangle c(s) \cos(\omega s) ds$$
(3)

ดังนั้นที่กวามถี่ต่ำก่าของ cos(*@s*) จะมีก่าประมาญเป็นหนึ่งและขนาด สเปกตรัมสัญญาณรบกวนจะไม่ขึ้นกับกวามถี่ ด้วยกวามสัมพันธ์ที่ (4)

$$S(\omega) \approx S(0) = 4 \int_{-\infty}^{\infty} \langle i^2(t) \rangle c(s) ds$$
(4)

ในที่นี้กำหนดให้ i(t)(t: time) เป็นค่าของกระแสที่เปลี่ยนแปลงตาม เวลาอันเนื่องจากพาหะที่มีการแพร่ (i²(t)) เป็นค่าเฉลี่ยของกระแส และ c(s) เป็นค่าฟังก์ชั่นของ autocorrelation ที่ถูกทำให้สมมูล ถ้าไม่มี สัญญาณรบกวนลดต่ำลงอันเนื่องจากการลดต่ำลงของ autocorrelation ตามสมการข้างต้นลดลงจนเข้าสู่ที่ระดับ full shot noise ยิ่งไปกว่านั้นด้วย ผลการสนับสนุนของฟังก์ชันสหสัมพันธ์ที่กำหนดให้ตามสมการที่ (5)

$$c(s) = \exp(-s/\tau) \tag{5}$$

โดยที่ค่า τ คือค่าเฉลี่ย lifetime ซึ่งประมาณ ได้จากอัตราส่วนของ สหสัมพันธ์ทางเวลากับค่าเฉลี่ยเวลาการแพร่ของประจพาหะดังต่อไปนี้

เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบกระแสทั้งสองที่เกิดจากบริเวณที่ แตกต่างกันของส่วนบริเวณปลอดพาหะและเนื้อสารกึ่งตัวนำ โดยสมมุติ ให้กระแสทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กันจากสัญญาณรบกวนที่พิจารณา : ซึ่งสัญญาณรบกวนทั้งหมด *S(@*) แสดงดังสมการที่ (6)

$$S(\omega) = S_{PD}(\omega) + S_{PC}(\omega)$$
(6)

การประชุมวิชาการวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี มทร.พระนคร ครั้งที่ 4 Proceedings of the 4th RMUTP Conference on Engineering and Technology

โดยที่ S_{pp}(ω) และ S_{pc}(ω) เป็นค่าขนาดสัญญาณรบกวนของกระแสที่ บริเวณส่วนปลอดพาหะและส่วนของเนื้อสารกึ่งตัวนำ สามารถแสดง กวามสัมพันธ์ ของ S_{pp}(ω) และ S_{pc}(ω) ดังสมการที่ (7) และ (8)

$$S_{PD}(\omega) = 2qI_{PD}\Gamma_{PD}^{2}$$
(7)
$$S_{PC}(\omega) = 2qI_{PC}\Gamma_{PC}^{2}$$
(8)

กำหนดให้ I_{PD} และ I_{PC} เป็นองก์ประกอบของกระแสงากส่วนบริเวณ ปลอดพาหะ และบริเวณเนื้อสารกึ่งตัวนำ อีกทั้ง Γ_{PD}^2 และ Γ_{PC}^2 เป็นก่า ของ noise factor จากกระแสทั้งสองส่วน ในที่นี้ตามทฤษฎีจะพบว่า shot noise ของ Γ_{PD}^2 จะมีก่าเป็นหนึ่ง[6]

3.2 เงื่อนไขสัญญาณรบกวนที่ขึ้นกับแรงดันไบอัส

ระบบการวัดสัญญาณรบกวนในช่วงที่ศึกษา10kHz -200kHz ที่ความถี่ต่ำดังรูปที่ 8 พบว่าขนาดความหนาแน่นของสัญญาณรบกวนไม่ ขึ้นกับความถี่ อีกทั้งเมื่อแรงดันไบอัสเพิ่มสูงขึ้นขนาดของสัญญาณ รบกวนเพิ่มสูงขึ้นเกินกว่าระดับ Full shot noise ตามสมการที่ (1) อีกทั้ง เมื่อพิจาณาจากอัตราส่วนของ Noise ratio ที่กำหนดให้ตามสมการที่ (2)

รูปที่ 8 ขนาดสัญญาณรบกวนของตัวอย่างที่มีความกว้างขั้วไฟฟ้า 20 μm ที่แรงคันไบอัส 5V,8V และ 15V ระดับกระแสแสง 40 μA

ที่ระดับกระแสแสง 40 µA

รูปที่ 9 สัญญาณรบกวนตามคาบเวลาภายใต้แรงคันไบอัสต่างๆที่ระดับ กระแสแสง40 µA. Ver.:2mV/div., Hor.:200µsec/div.

สัญญาณรบกวนมีการเพิ่มขึ้นตามแรงคันไบอัสสังเกตุจากเส้นทึบใน กราฟที่เป็นระคับอ้างอิงตามสมการที่ (2) ที่ระคับแรงคันไบอัส 5.0V ขนาดของ noise ratio มีก่าต่ำกว่าระดับFull shot noise ถึงสองอันดับซึ่งมี ก่าต่ำมากของตัวตรวจจับโครงสร้างเชิงราบ MSM แสดงว่าลักษณะของ ประจุพาหะที่เกิดขึ้นมีรูปแบบตามโครงสร้างที่เหมาะสม จากผลการ ทดสอบวัดสัญญาณรบกวนเชิงกวามถี่สามารถยืนยันด้วยสัญญาณรบกวน เชิงเวลาที่ระดับกระแสแสงเดียวกันที่มีกวามแตกต่างของแรงดันดังรูปที่ 9(a)-(d) เป็นสิ่งที่สำคัญที่กล่าวได้ว่าสัญญาณรบกวนขึ้นกับแรงดันไบอัส และกระแสแสง

3. สรุป

ตัวตรวจจับแสงโครงสร้างเชิงราบที่ศึกษาสมบัติสัญญาณ รบกวนที่ความถิ่ต่ำในช่วง 10kHz - 200kHz พบว่าสัญญาณรบกวนไม่ ขึ้นกับความถิ่ ทั้งนี้ความหนาแน่นสัญญาณรบกวนไม่เพียงจะขึ้นกับ ระดับกระแสแต่ยังขึ้นกับแรงดันไบอัส โดยมีพฤติกรรมอันเนื่องจาก กลไกต่างๆดังนี้ (1) ไม่มีการเกิด crosscorrelation ระหว่างกระแสตริฟท์ อันเนื่องจากพาหะกับระยะทางของการแพร่จากส่วนของเนื่อสารเข้าสู่ บริเวณปลอดพาหะ (2) โครงสร้างการเกิดประจุพาหะที่เหมาะสมทั้งใน บริเวณปลอดพาหะ และส่วนของเนื้อสาร(3)การเกิด autocorrelation ขนาดต่ำๆ อันเนื่องจากกระแสดริฟท์และกระแสจากการแพร่ภายใต้ สนามไฟฟ้าในขนาดต่ำ

เอกสารอ้างอิง

- A.V.D. Ziel, Fluctuation phenomena in semiconductors, London, Butterworths scientific;1959.
- [2] A.V.D. Ziel, Noise in solid state devices and circuits, New York, John Wiely; 1986.
- P.O.Lauritzen, "Noise due to generation and recombination of carriers in p-n junction transition regions," IEEE ED., ED-15,770; 1968.
- [4] R.J. McInyre, "Multiplication noise in uniform avalanche diodes," IEEE Trans. Electron. Dev., ED-13,164;1966.
- [5] S.M. Sze, Physics of semiconductor devices,2nd ed. NewYork, John Wiley;1981.
- [6] Y. Sato,H. Miyagi,S. Takano,T. Taguchi,T. Matsumoto,K. Sato, "Transit-time-limited shot noise due to carrier generation in Semiconductors," A new approach. Solid-State Electron., 42, 660; 1998.

Sanya Khunkhao received the B.S. degree in physics from Ramkhamhaeng University, in 1991, the M.Eng. degree in electrical engineering from King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, Bangkok, Thailand in 1997 and

D.Eng. degree in electronics engineering from Tokai University, Japan, in 2005. He is Rajamangala University of Technology Phra Nakhon currently lecturer with and his research interest in photodetectors base on silicon technology and electronics material applied switching power electronics drive.

การประชุมวิชาการวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี มทร.พระนคร ครั้งที่ 4 Proceedings of the 4th RMUTP Conference on Engineering and Technology